

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Голова приймальної комісії, ректор університету
«17» квітня 2023 року

_____ **Олег ОМЕЛЬЧУК**
(підпис)

**ПРОГРАМА СПІВБЕСІДИ
З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ (ПРЕДМЕТ ВИБІРКОВОГО БЛОКУ) ДЛЯ ВСТУПНИКІВ НА
ОСНОВІ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

**м. Хмельницький
2023**

ЗМІСТ

1. Загальні положення.....	3
2. Перелік тем, що виносяться для проведення співбесіди.....	3
3. Критерії оцінювання підготовленості вступників.....	5
4. Список джерел, рекомендованих для підготовки до співбесіди.....	6

1. Загальні положення

Співбесіда проводиться з метою перевірки знань, умінь, навичок та інших компетентностей вступника з історії України, що є достатніми для здобуття вищої освіти на основі повної загальної середньої освіти з відповідної спеціальності, за якою вступник має право проходити конкурсний відбір відповідно до Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова у 2023 році. Програма передбачає перевірку готовності вступника до здобуття ним вищої освіти, тобто наявність теоретичних знань з різних розділів історії України.

Право на участі у конкурсному відборі на навчання за результатами співбесіди замість результатів національного мультипредметного тесту мають лише особи, зазначені в розділі 8 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова у 2023 році.

Співбесіду проводить комісія, склад якої затверджується наказом ректора і яка комплектується з провідних науково-педагогічних працівників університету у складі не менше трьох осіб. Керівництво роботою комісії для проведення співбесіди здійснюється головою приймальної комісії університету. За рішенням приймальної комісії університету співбесіда може бути проведена в дистанційній формі. Співбесіди проводяться у строки, встановлені Правилами прийому, згідно з розкладом, затвердженим головою приймальної комісії. Тривалість проведення співбесіди становить 0,3 академічної години на одного вступника. Під час співбесіди, вступникам ставиться три питання з переліку питань для співбесіди. Члени комісії під час співбесіди занотують всі поставлені вступнику питання і бали за відповідь на них у листку співбесіди. Після завершення опитування вступника оголошується конкурсний бал вступника з кожного предмету співбесіди, яка проставляється в екзаменаційну відомість. Відповідальний секретар приймальної комісії переносить конкурсний бал вступника з кожного предмету співбесіди до його електронної заяви в єдиній державній електронній базі з питань освіти. Підсумковий конкурсний бал вступника, який проходив співбесіду розраховується за формулою: $(KB) = (K1 \times P1 + K2 \times P2 + K3 \times P3) / (K1 + K2 + K3)$, де P1, P2, P3 – бали з першого, другого та третього предметів; вагові коефіцієнти (K1, K2, K3) предметів для кожної спеціальності, що визначені в додатку 2 Правил прийому на навчання для здобуття вищої освіти в Хмельницькому університеті управління та права імені Леоніда Юзькова у 2023 році.

2. Характеристика змісту програми співбесіди

Програму співбесіди з історії України (предмету вибіркового блоку національного мультипредметного тесту), розроблено відповідно до програми зовнішнього незалежного оцінювання результатів навчання з історії України, здобутих на основі повної загальної середньої освіти, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 26 червня 2018 року №696.

Програма передбачає перевірку рівня сформованості в учнів таких історичних компетентностей:

- хронологічна – уміння орієнтуватися в історичному часі, встановлювати близькі та далекі причинно-наслідкові зв'язки, розглядати суспільні явища в конкретно-історичних умовах;
- просторова – уміння орієнтуватись в історичному просторі та знаходити взаємозалежності в розвитку суспільства, культури, навколишнього середовища;
- інформаційна – уміння працювати з історичними джерелами, інтерпретувати їх зміст, визначати об'єктивне висвітлення подій, явищ, процесів на основі джерельної бази, а також критично аналізувати розбіжності в позиціях авторів джерел;
- логічна – уміння визначати і застосовувати теоретичні поняття і терміни для аналізу й пояснення історичних подій, явищ, процесів, ставити питання та відповідати на них, зіставляти різні інтерпретації щодо трактування тих чи інших історичних процесів, явищ;
- аксіологічна – уміння надавати власну оцінку історичним подіям та діям того чи іншого періоду розвитку суспільства відповідно до цінностей та світогляду певного часу, осмислювати зв'язки між подіями минулого і сучасністю.

Вступник повинен знати: - історичні дати, події та їх хронологічні межі; - періоди найважливіших подій, явищ і процесів; - поняття і терміни, необхідні для визначення того чи іншого періоду розвитку суспільства; - місця, обставини та результати історичних подій; - учасників історичних подій; - історично-культурні пам'ятки того чи іншого періоду розвитку українського суспільства.

Вступник повинен уміти: - розпізнавати історико-географічні об'єкти, події, явища, процеси на карті; - описувати хід та зовнішні ознаки подій; - визначати істотні характерні риси подій, явищ і процесів минулого; - встановлювати та групувати вказані дати у відповідності до подій, явищ, процесів; - співвідносити дати та історичні факти (події, явища, процеси) з певними періодами розвитку українського суспільства; - визначати послідовність історичних подій, явищ, процесів, їх причини та наслідки; - оцінювати значення подій, явищ, процесів; - правильно інтерпретувати історичні поняття і терміни; - візуально розпізнавати та характеризувати історично-культурні пам'ятки.

Перелік питань для співбесіди.

1. Люблінська унія і її історичне значення.
2. Запорізька Січ. Реєстрове козацтво.
3. Берестейська унія і її історичне значення
4. Козацько-селянські повстання кінця 16 ст. – першої половини 17 ст.
5. Постать гетьмана Петра Сагайдачного в історії України першої чверті 17 ст.
6. Національно-визвольна війна українського народу середини 17 ст.
7. Переяславська рада і “Березневі статті” 1654 р.
8. Період «Руїни» і його основні ознаки.
9. Постать гетьмана Івана Мазепи в історії України.
10. Гетьман Пилип Орлик та його внесок в історію України.
11. Обмеження та ліквідація російським царизмом козацького автономного устрою.
12. Зміни в адміністративно – політичному устрої України наприкінці 18 – початку 19 ст.
13. Українське національне відродження в Наддніпрянській Україні у першій половині XIX ст.
14. Кирило-Мефодіївське братство у боротьбі з російським самодержавством.
15. «Руська трійця» та її роль у «галицькому національному відродженні».
16. «Весна народів» середини 19 ст. і галицьке національне відродження.
17. Український громадський рух у протистоянні з російським самодержавством.
18. Західноукраїнські землі в другій половині XIX ст.
19. Виникнення та становлення українських політичних партій наприкінці 19 – початку 20 ст.
20. Західноукраїнські землі на початку XX ст.
21. Українські землі в роки Першої світової війни (1914 – 1918 рр.). Українські січові стрільці.
22. Створення і діяльність Центральної Ради. Михайло Грушевський.
23. Українська держава гетьмана Павла Скоропадського.
24. Директорія УНР. Причини поразки національного руху у боротьбі за українську державність (1917 – 1920 рр.).
25. Національно-визвольний рух на західноукраїнських землях. ЗУНР.
26. Встановлення радянської влади в Україні. Політика “воєнного комунізму” та її наслідки.
27. Соціально – економічні перетворення в період НЕПу.
28. Політика радянської держави 1920-х рр. в галузі культури. “Розстріляне відродження”.
29. Політика насильницької колективізації. Голодомор 1932 – 1933 рр. – акт геноциду проти української нації.
30. Масові репресії 1930-х рр. в Україні.
31. Становище західноукраїнських земель в 20-30-і роки 20 ст. Карпатська Україна.
32. Пакт Рібентропа-Молотова 1939 р. та доля західноукраїнських земель.
33. Захоплення західноукраїнських земель СРСР у 1939 р. та політика радянізації.

34. Нацистський окупаційний режим в Україні. “Акт відновлення української державності” у Львові 1941 р.
35. Звільнення українських земель від німецько–фашистських загарбників.
36. УПА як форма опору проти нацистського та радянського режимів.
37. Україна в системі міжнародних відносин після Другої світової війни. ООН.
38. Радянська політика в західних областях УРСР. Депортації українського населення із західного пограниччя. Операція Вісла.
39. Політична платформа і тактика боротьби ОУН – УПА в 1945 – 1953 рр.
40. Суспільно – політичне життя в УРСР наприкінці 1940-х – на поч. 1950- х рр. Сталінські репресії.
41. Спроби лібералізації суспільно – політичного життя в УРСР у другій половині 1950-х – першій половині 1960-х рр. Шестидесятники.
42. Дисидентський рух, як зріла опозиція проти радянського режиму.
43. Суспільна активність населення України наприкінці 1980-х. рр.
44. Проголошення та розбудова незалежної української держави. Вибори до Верховної Ради України в березні 2002 р.
45. Вибори Президента України в листопаді – грудні 2004 р. Помаранчева революція.
46. Конституційний процес в Україні.
47. Україна на міжнародній арені. Революція Гідності.
48. Національно – культурне відродження в Україні на сучасному етапі.
49. Російська агресія проти України.
50. Українська діаспора та Україна.

3. Критерії оцінювання підготовленості вступників

При оцінюванні усної відповіді вступника на співбесіді потрібно керуватись такими критеріями, як - рівень оволодіння історичними знаннями абітурієнтом, знання хронологічних меж певних періодів у розвитку Української держави, найважливіших історичних подій і процесів та їх характерних рис; - уміння класифікувати факти за певними ознаками та розкривати причинно-наслідкові зв'язки між подіями; - оволодіння практичними вміннями та навичками роботи з історичними джерелами, картами для встановлення тих чи інших подій, явищ, процесів. - висловлення власної думки щодо певної історичної події, процесу, явища, культурного діяча.

Відповідь повинна бути зв'язним, логічно послідовним повідомленням на певну тему.

Максимальна можлива оцінка відповідно до перелічених критеріїв становить 200 балів

Бали	Критерії оцінювання з української мови
Не складено	Відсутнє знання основного програмного матеріалу; вступник не може відтворити кілька історичних термінів, явищ.
100 - 105	Вступник володіє теоретичним матеріалом на рівні розпізнавання історичних подій, з допомогою екзаменатора відповідає на запитання, що потребують відповіді «так» чи «ні»
106 – 110	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України описує історичні події та явища, з допомогою екзаменатора відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді
111-119	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України з допомогою екзаменатора описує історичні події та явища або їхні частини без пояснень відповідних причин та наслідків, орієнтується в хронології, знає ключові історичні постаті за змістом питання
120-124	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України з допомогою екзаменатора зв'язно описує історичні події та явища, може встановити причинно-наслідкові зв'язки, орієнтується в хронології подій, може назвати

	історичні постаті за змістом питання та децю розповісти про них
121 - 125	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України описує історичні події та явища, відтворює значну частину теоретичного матеріалу, за допомогою екзаменатора встановлює причинно-наслідкові зв'язки, правильно називає дати та імена за змістом питання. За необхідності може з допомогою екзаменатора охарактеризувати ту чи іншу історичну постать
126-131	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України описує історичні події та явища, може за допомогою уточнюючих запитань екзаменатора пояснювати явища, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки, виправляти допущені неточності під час відповіді, знає хронологію та персоналістику за змістом питання
141-150	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України може самостійно пояснювати події та явища, виправляти допущені неточності під час відповіді, демонструє знання і розуміння причинно-наслідкових зв'язків, а також знання хронології та персоналістики за змістом питання
151-160	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України може самостійно пояснювати події та явища, аналізувати, Узагальнювати знання, систематизувати\ їх, за допомогою уточнювальних запитань екзаменатора робити висновки
161-170	Вступник на основі знань шкільного курсу історії України вільно та оперативно володіє знаннями з вітчизняної історії, розуміється на причиннонаслідкових зв'язках, добре знає хронологію та персоналістику за змістом питання.
171-180	Вступник вільно володіє знаннями з вітчизняної історії, уміло використовує наукову термінологію, вміє описати факти та явища, використовуючи причинно-наслідкові зв'язки. Самостійно демонструє знання та робить висновки
181-190	Вступник демонструє високий рівень знань вітчизняної історії, самостійно, у межах програми вступного іспиту, оцінює різноманітні події, явища, факти, персоналії, виявляючи критичність мислення, робить аргументовані висновки
191-200	Вступник демонструє системні знання з історії України у межах програми вступного іспиту, самостійно та аргументовано оцінює різноманітні події, явища, факти, персоналії, демонструє критичність мислення, робить аналітичні, аргументовані висновки

4. Список джерел, рекомендованих для підготовки до співбесіди з історії України

1. Власов В. С., Кульчицький С. В. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти. Київ: Літера ЛТД, 2018. 256 с.
2. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2018. 240 с.
3. Гісем О. В., Мартинюк О. О. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти. Харків: Вид-во «Ранок», 2019. 288 с.
4. Даниленко В. М. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 11 кл. закл. загал. серед. освіти / Віктор Даниленко, Мирослава Смольницька. Київ: Генеза, 2019. 224с.
5. Земерова Т. Таблиці та схеми. Тернопіль: Підручники і посібники, 2020. 448 с.
6. Кульчицький С. В., Власов В. С., Панарін О. С. Історія України. Довідник для абітурієнтів та школярів. Повний курс підготовки для вступу до закладів вищої освіти . Вид-во: Літера ЛТД, 2020. 528 с.
7. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, рівень стандарту: підруч. для 10-го кл. загал. серед. освіти / М. М. Мудрий, О. Г. Аркуша. Київ: Генеза, 2018. 288 с.

8. Мудрий М. М. Історія: Україна і світ. Інтегрований курс, рівень стандарту: підруч. для 11-го кл. загал. серед. Освіти. Київ: Генеза, 2019. 304 с.
9. Струкевич О. К. Історія України. Рівень стандарту: підруч. для 10 кл. закл. загал. серед. Освіти. К.: Грамота, 2018. 240 с.
10. Хлібовська Г. М., Наумчук М. Є. Історія України. Рівень стандарту: підручник для 11 класу закладів загальної середньої освіти / Г. М. Хлібовська, О. В. Наумчук, М. Є. Крижановська, І. Б. Гирич, І. О. Бурнейко. Тернопіль: Астон, 2019. 156 с.